

Zpráva z praxe

Patricie Slaničková

Univerzita Karlova v Praze, Filosofická fakulta
Ústav informačních studií a knihovnictví
U Kříže 8, 150 00 Praha 5 - Jinonice

Obor: Informační studia a knihovnictví
1. ročník

Termín stáže: 28. 2. 2018 – 2. 5. 2018

Datum 2. 5. 2018

S = 62 370 mm²

210 mm

A4

297 mm

Již v prvním ročníku mého bakalářského studia jsem se rozhodla absolvovat odbornou praxi v oboru, který studuji. Budova knihovny mě již na začátku studia svým interiérem a příjemným prostředím zaujala a i proto byla Národní technická knihovna jasná volba.

Prostřednictvím paní Machalové, která mou praxi do detailů připravila, jsem byla hned první den seznámena se vším, co mě v knihovně čeká. Zároveň mi byla představena skupinka nových zaměstnankyň, se kterými jsem v příštích několika dnech absolvovala „informační kolečka“, která tvořila první část mé praxe. Tato kolečka měla za cíl nás seznámit s jednotlivými útvary knihovny, jejich hlavními činnostmi, úkoly, vztahy a vazbami mezi nimi. V následujících několika odstavcích bych ráda některá z nich stručně popsala.

Jedním z takových koleček byla hned v úvodu exkurze celou budovou knihovny. Společně jsme si se skupinkou prošly patro po patře a dozvěděly se mnoho důležitých informací týkajících se budovy NTK.

Prvním oddělením, které jsme navštívily, bylo Oddělení budování fondu (akvizice). Hlavním úkolem oddělení je objednávání a nakupování nových knih a časopisů převážně technického zaměření a udržování aktuálnosti tištěného i elektronického fondu. Oproti tomu druhý navštívený útvar, Referát obsahové prověrky fondu, se stará o vyřazování starých, hodně poškozených nebo oborově nepreferovaných dokumentů.

Dalším oddělením bylo Oddělení katalogizace. Zde se mi naskytla možnost vidět naživo to, co se momentálně učíme ve škole – např. katalogizační záznam v MARC 21, jak se vytváří a co obsahuje. Zaměstnankyně z oddělení nám ukázaly proces značení nových knih a časopisů pomocí speciálních štítků LCC (Library of Congress Classification), podle nichž jsou knihy a časopisy následně zařazeny do volného výběru.

V Oddělení ochrany fondu se připravují poničené knihy a časopisy na opravu. Všechna čísla časopisů starších dvou let zde svazuje paní knihařka dohromady do pevných desek, jejichž hřbet označí signaturou. Až zpravidla tři roky mohou být takto svázané časopisy k dispozici ve skladu.

V Oddělení meziknihovní výpůjční služby jsem se dozvěděla o možnosti knihoven půjčovat si navzájem dokumenty. Uživatel NTK má možnost si zažádat o knihu, přestože se v jejím fondu nevyskytuje, a NTK je poté povinna pokusit se takovou knihu sehnat a uživateli ji poskytnout.

V Oddělení ISSN jsem byla zasvěcena do ISSN, jedinečného identifikačního čísla každého časopisu a podmínek k jeho udělování. Kupříkladu časopis, který obsahuje méně než 50% článků, by ISSN dostat vůbec neměl. Tuto hranici je však v praxi dost obtížné rozpoznat.

Oddělením, které mě zaujalo ze všeho nejvíce, bylo Oddělení historického fondu. Měly jsme zde jedinečnou možnost vidět nejvzácnější knihy NTK nebo si prohlédnout obrovské staré atlasy. Byl nám zároveň vyvrácen fenomén „bílých rukavic“, o kterém jsem slyšela již ve škole.

Během praxe jsem navštívila ještě mnoho útvarů knihovny jako např. Odd. ICT služeb, Referát provozu, Referát správy knižního fondu, Oddělení služeb, Oddělení komunikace, Referát vzdělávání a v neposlední řadě i Czechelib. V každém jsem se dozvěděla řadu zajímavých informací i něco nového a nejednou jsem si spojila zde získané informace se znalostmi ze školy. Druhou částí mé odborné praxe v NTK byla práce ve vybraných odděleních knihovny, kde jsem skrze individuální práci na určitém úkolu pomáhala zaměstnancům s jejich prací.

Prvním oddělením, které jsem blíže poznala, bylo Oddělení meziknihovní výpůjční služby (MVS), kde jsem pod vedením paní Černé kontrolovala seznam časopisů, kterými knihovna disponuje, a které jsou vhodné k tomu, aby je knihovna na objednávku poskytla uživatelům Virtuální polytechnické knihovny (VPK) fungující na principu MVS. Díky tomuto úkolu jsem měla možnost vidět naživo systém ALEPH, o kterém jsme si v předešlém semestru říkali, a navíc si osvojit práci s Excelem, který se nyní na přednáškách učíme aktivně používat.

Druhým oddělením, ve kterém jsem strávila asi nejvíce času, bylo Oddělení systémové architektury. V tomto oddělení mě paní Černošláková a paní Vyčítalová seznámily s termínem „šedé literatury“- nevydanými dokumenty jako jsou např. ročenky, zprávy, analýzy, atd. Pracovala jsem zde s elektronickým úložištěm šedé literatury NUŠL, který NTK spravuje. Prostřednictvím online formuláře jsem vkládala do repozitáře nové analýzy, statistické zprávy nebo brožury.

Nejlepší částí praxe byla pro mne práce pod vedením paní Petrové z Oddělení ochrany fondu. Dostala jsem se do skladu, místa se stálou nižší teplotou a udržovanou vlhkostí vzduchu, a to v zájmu ochrany materiálu uskladněných dokumentů. Má práce spočívala v kontrolování všech starších čísel nesvázaných časopisů a jejich přehledném seřazení.

V Referátu obsahové prověrky fondu jsem se pod vedením paní Nindlové a paní Burkertové podívala opět do skladu knihovny, kde jsem nyní kontrolovala seznam vyřazených knih a časopisů se skutečným stavem těchto dokumentů ve skladu. Po této kontrole se dané knihy a časopisy přemístí na vybrané police, odkud se jednou za čtvrt roku odváží přímo do sběru.

Z této patnáctidenní praxe si odnáším opravdu velké množství pozitivních dojmů a cenných zkušeností, za které jsem vděčná nejen Národní technické knihovně a jejím vstřícným zaměstnancům, ale také Ústavu informačních studií a knihovnictví na FF UK, díky němuž jsem se o Národní technické knihovně dozvěděla. Byl to pro mě obrovský zážitek a již teď vím, že bych se na toto místo chtěla jednou vrátit.